

Kannanotto – Juvan kunta vaatii muutosta Eloisan päätökseen

Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa tuottaa sosiaali- ja terveys- sekä pelastuspalveluita alueensa asukkaille. Kunnat järjestävät palveluita kuntalaisilleen, jotka ovat samalla myös hyvinvointialueen asukkaita. Kuntien ja hyvinvointialueiden tavoitteena on, että jokainen asukkaamme voisi hyvin ja alueemme olisi elinvoimainen.

Kuntien toimintaa ohjaa moninainen lainsäädäntö. Eri viranomaiset valvovat, että kunnat toimivat säädösten mukaisesti. Myös hyvinvointialueet vastaavat hyvinvointialuelain mukaisesti mm. niille lailla säädettyjen palveluiden yhdenvertaisesta toteutumisesta ja saatavuudesta.

Niin kunnilla kuin hyvinvointialueilla taloustilanne on vaikea. Vastikään Ylen MOT-ohjelma uutisoi hyvinvointialueiden terveyskeskusten kalliista seinistä. Päällimmäisenä ohjelmasta jäi mieleen kuva, että kunnat ovat ahneuksissaan aiheuttaneet hyvinvointialueiden rahapulan, koska pitävät kiinni vuokrasopimuksistaan, vaikka tiloja olisi tyhjiäläänkin.

Eloisalla oli vuonna 2023 vuokralla reilut 10 000 neliötä Juvan kunnan omistuksessa olevia tiloja. Neliöt lisääntyivät reilut 1 500 neliöllä edeltävästä vuodesta, sillä aiemmin Vaalijalan ja Mikkelin kaupungille vuokrattuna olleet Savosetin ja paloaseman tilat siirtyivät hyvinvointialueelle.

Juvan kunnan ja hyvinvointialueen vuokrasopimukset ovat pääasiassa ns. siirtyneitä sopimuksia, joissa vuokra ja muut sopimusehdot määrittyvät Essoten aikaisten vuokrausehtojen mukaan. Mikäli Juvan vuokrasopimukset olisivat noudattaneet vuokraasetuksen mukaisia ehtoja, olisi kunta saanut noin 600.000 euroa enemmän vuokratuloa, mikä olisi ollut noin 60 % nykyistä enemmän. Juvan kunnan vuokratuotto Eloisan vuokrasopimuksista nousi 2,6 % vuodesta 2023 vuoteen 2024. Ylen ohjelmassa korostettiin, että Eloisan vuokratuotot kunnilta olisivat nousseet peräti 47 %, mikä ei pidä Juvan eikä koko Eloisan osalta paikkaansa.

Nykyinen Eloisan ja Juvan kunnan välisten sopimusten vuokrataso kattaa kustannukset, mutta ei tuo juuri tuottoa. Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvollisuus, joka on pakollinen kunnille vuoden loppuun mennessä, tuo väistämättä lisäkuluja, joten vuokrien laskeminen samoilla neliöillä on matemaattisesti mahdotonta. Näiden kulujen kattamisessa ei kunnilla ole mitään harkinnan mahdollisuutta.

Eloisa irtisanoi kuntien kiinteistöjen vuokrasopimukset joulukuussa 2024 valtuustonsa päätöksen linjausten mukaisesti. Hyväksyessään talousarvion vuodelle 2025 Eloisan valtuusto siunasi samalla talouden sopeuttamistoimia. Tällainen on mm. Juvan yleislääketieteen (YLE), tutummin lähikuntoutuksen, osaston siirtäminen Savonlinnan keskussairaalaan vapautuviin tiloihin vuoden 2026 aikana.

Eloisa siirsi jo tammikuun 2025 lopulla Juvan Tirrolan ryhmäkodin ja sote-aseman jaksohoidon asukkaat Juvalle valmistuneeseen Pappilanrannan palvelutaloon. Sote-asemalta vapautuneita tiloja Eloisa suunnittelee käyttävänsä jatkossakin omassa palvelutuotannossaan. Tirrolasta vapautuneisiin hyväkuntoisiin ja toimiviin noin 500 neliön tiloihin kunta etsii uutta toimintaa.

YLE-osaston mahdollinen siirtäminen vuoden 2026 alussa Juvan sote-asemalta Savonlinnan keskussairaalaan jättää tyhjäksi noin 1 000 neliötä hyväkuntoista, nykymitoituksen täyttävää, toimivaa tilaa aiheuttaen investointitarpeita Savonlinnassa. Niiden neliöiden kulut rasittavat joka tapauksessa perustettavaa yhtiötä, eivät ne haihdu ilmaan. Tämän tilan käyttö Eloisan toimintaan –samaa tai muuhun– olisi molempien osapuolten etu.

Jos Eloisa haluaa laskea kunnille maksettavien vuokramenojen euroja, neliöiden pienentämisen lisäksi, jää keinoksi ainoastaan käyttökulujen siirtäminen Eloisan hankintaan (lämpö, sähkö, jätehuolto). Eloisan talousongelmat eivät johdu Juvan kunnan perimistä vuokrista, eikä niitä niillä myöskään ratkaista.

On hyvä muistaa, että keskeisen sijaintinsa ansiosta Juvan YLE-osasto palvelee koko hyvinvointialuetta. Juvan osastohoitoon päästään, ei jouduta. Juvalaisia osaston asiakkaista on ollut keskimäärin alle puolet mikkeliäisten muodostaessa toiseksi suurimman käyttäjäryhmän. Juvan osaston mahdollinen siirtäminen, eli toiminnan loppu Juvalle ja jatkuminen Savonlinnassa, koskettaa juvalaisten lisäksi erityisesti mikkeliäisiä, mutta vaikutukset ulottuvat koko Eloisan alueelle.

Juvan YLE-osaston on pysyttävä toiminnassa. Kunta edellyttää, että Eloisa ei laita po. joulukuun valtuuston päätöstä täytäntöön ennen kuin on tehty kokonaisselvitys vaikutusarvioineen, kuinka muutos turvaa ja edistää kuntalaisten terveyttä, palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta ja etenkin parantaa hyvinvointialueen taloutta kokonaisuudessaan. Juvalle tehtävillä muutoksilla on vaikutukset koko alueen toimintaan. Juvan kunta vaatii selvitystä maaliskuun 2025 loppuun mennessä.

Juvalle 17.2.2025

Juvan kunnanhallitus